

**ACTE OBERT A LA CIUTADANIA DEL GRUP DE TREBALL:
MERCAT LABORAL I TURISME DEL CONSELL MUNICIPAL TURISME I CIUTAT**

Data: Dilluns, 17 de desembre de 2018

Hora: 18h

Lloc: Sala Mirador, Barcelona Activa, Convent de Sant Agustí

Assistents

Albert Alberich	Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya	Vanessa Mas	Diputació de Barcelona
Enrique Alcántara	APARTUR	Pau Pitarch	Pax Consultors
Rosa Bada	Consell Turisme i Ciutat	Francesc Povedano	Grup Municipal PSC
Manuel Baena	Gremi d'Hotels de Barcelona	Agnès Rodríguez	Presidència d'Aguicat
Alejandra Berguío	Cambra Comerç	Anna Rodríguez	
Ernest Cañada	Alba Sud	Carles Roig	Membre d'Aguicat
Cristina Cárcel	Direcció de Turisme, Ajuntament de Barcelona	Anna Rojas	Magma
Oscar Casanovas	CETT	Manuel Romero	AAVV El Coll
Jordi Castello	Pax Consultors	Noemí Rosell	Turisme de Barcelona
Gemma Galvez	IMPD	Anna Sánchez	Diputació de Barcelona
Reme Gómez	AAVV Gòtic	Gemma Segura	Turisme de Barcelona
Josep Maria Gómez	Turisme de Barcelona	Xavier Suñol	Direcció de Turisme, Ajuntament de Barcelona
Marta Guinart	Direcció de Turisme, Ajuntament de Barcelona	Vicenç Tarrats	CCOO
Bruno Hallé	Magma	Joan Torrella	Turisme de Barcelona
Rebeca Johnson	Kuoni	Marta Tria	Direcció de Turisme, Ajuntament de Barcelona
Cristina López	Direcció de Turisme, Ajuntament de Barcelona	Pablo Urani	Pax Consultors
Carme Madrigal	Som Paral.lel	Francesc Vila	Diputació de Barcelona
Pili Malagarriga	Segundo Mundo	Silvia Villaró	Barcelona Activa
Anna Martínez		Estudiants	CETT

En el marc de l'activitat del Consell de Turisme i Ciutat (CTiC), el passat 17 de desembre de 2018, es va celebrar un acte obert a la ciutadania per tal de presentar els resultats de la feina realitzada pel Grup de Treball de Mercat Laboral.

Ordre del dia

18.00 - 18.10h	Benvinguda i presentació de l'acte
18.10 - 18.30h	Presentació del Compromís per la Sostenibilitat Turística
18.30 - 18.45h	Conclusions del Grup de Treball Mercat Laboral
18.45 - 20h	Debat, moderat per Rosa Bada <ul style="list-style-type: none"> • Enrique Alcántara, APARTUR • Ernest Cañada, Alba Sud • Manuel Romero, AAVV El Coll • Vicenç Tarrats

Desenvolupament de l'acte

Benvinguda i presentació de l'acte

La jornada arrenca amb unes paraules del Regidor d'Empresa i Turisme, Agustí Colom, agraint als presents la seva assistència a la jornada i presentant l'ordre del dia previst.

Destaca que l'adhesió d'empreses i serveis de la ciutat al compromís per a la sostenibilitat turística es presenta com a projecte de continuïtat de l'obtenció, l'any 2011, del certificat Biosphere per part de la ciutat de Barcelona. Allò que es vol aconseguir amb aquesta adhesió és treballar la sostenibilitat en un sentit social i econòmic, i per tant incloent també els aspectes laborals, i aconseguir que establiments i empreses de la ciutat s'hi adhereixin. Alineant-se als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) marcats des de Nacions Unides, s'amplia el concepte de sostenibilitat més enllà de l'ambiental, i permet entendre el turisme sostenible com a un turisme que troba l'equilibri entre la vida quotidiana de les persones que viuen a la ciutat i la de les persones que la visiten.

Presentació "Adhesió d'empreses i serveis de la ciutat de Barcelona al compromís per a la sostenibilitat turística"

Xavier Suñol explica que aquest procés d'adhesió al compromís per a la sostenibilitat turística es posarà en marxa a partir de l'any 2019. Explica que la Diputació de Barcelona ja ha posat en marxa aquest procés d'adhesió i ha tingut una bona acollida en el sector empresarial. Des de 2017, ja hi ha hagut un conjunt de 245 empreses que s'hi han adherit, la majoria d'elles pioneres en temes com el treball digne o la igualtat de gènere.

Exposa breument la metodologia emprada, destacant que es fa en coordinació amb Turisme de Barcelona i la Cambra de Comerç. Comenta que és un projecte adreçat als agents professionalitzats, agències de viatges, empreses de serveis turístics i museus, entre d'altres, i que consisteix en quatre fases: adhesió, implementació, revisió i distinció.

Repassa els diferents criteris, destacant-ne el que fa referència al: "Treball digne i igualtat de gènere". Explica que els criteris s'han dividit en dues parts: una primera d'obligat compliment (organització interna, pla de formació, accions d'igualtat de gènere, accions concretes de conciliació laboral, personal en pràctiques, representació dels treballadors organitzada, i salut laboral) i una segona de bones pràctiques recomanables, (millores respecte al conveni, millores en la gestió de recursos humans, salut laboral, inclusió social, etc.).

Presentació Informe del Grup de treball sobre "Mercat laboral i turisme" del CTIC

Òscar Casanovas, professor de Dret i Política turística del CETT – UB i membre integrant del grup de treball de Mercat Laboral del CTIC explica l'objectiu principal del grup, que fou elaborar un informe amb recomanacions el màxim consensuades possible, per fer-lo arribar a l'Ajuntament.

Explica que s'han desenvolupat dotze sessions al voltant de les següents temàtiques: el turisme al mercat laboral, incidència del dret laboral en el turisme, formació en turisme, negociació col·lectiva, la devaluació del treball turístic: causes i conseqüències, i bones pràctiques entre entitats socials i empreses del sector turístic.

Exposa breument algunes dades rellevants del mercat laboral en el sector turístic així com algunes conclusions extretes de les sessions de treball realitzades: pluralitat d'actors implicats, dificultat en l'obtenció de dades globals, reconeixement d'existència de bones pràctiques tot i que cal centrar-se en les disfuncions per a realització de propostes de millora.

Finalment presenta les recomanacions distribuïdes en tres grans blocs:

1. Acció social

- Impulsar un pacte institucional, comptant amb la participació de les organitzacions empresarials i sindicals, tercer sector social i administracions públiques per tal de garantir la qualitat de l'ocupació en termes generals i específicament pel que fa a l'equitat, la igualtat i sense cap tipus de discriminació (bretxa salarial, origen, gènere, orientació sexual, edat, discapacitats diverses, etc.).
- Donar exemple d'excel·lència en la negociació col·lectiva en les empreses municipals o amb participació municipal, o col·lectius específics que interaccionen amb l'activitat turística: com ara TMB, B:SM o agents cívics, entre d'altres.
- Promoure i donar a conèixer les bones pràctiques identificades en la negociació del conveni d'hostaleria, com ara l'equiparació de les taules salarials del conveni a les externalitzacions, als altres sectors relacionats amb l'activitat turística.
- Desenvolupar el "Compromís en reconeixement del Turisme" adquirit per l'Ajuntament de Barcelona, en el marc del Consorci de Turisme amb CCOO, UGT i la Cambra de Comerç, signat en data 14 de desembre de 2015.
- Fomentar la conscienciació social en diferents aspectes (horari laboral, PRL, ...), tant des del punt de vista de les persones treballadores com des del punt de vista del sector empresarial. Tot l'anterior, amb l'objectiu que facin valdre els seus drets i deures com a factors de qualitat, per tal d'evitar les tensions que certs aspectes poden generar en les relacions i condicions laborals.
- Mantenir un debat social permanent respecte el mercat laboral, l'impacte general i la qualitat del turisme a la ciutat, per tal de dur a terme una anàlisi participativa i sostinguda.

2. Formació

- Impulsar que l'adquisició de nous coneixements, derivats de la formació continuada, sigui un dels criteris als Convenis Col·lectius i Acords d'empreses, per a ascendir d'escala professional, el que implícitament comporta increment salarial.
- Incrementar el coneixement del mercat laboral turístic a través de la realització permanent i actualitzada d'estudis comparatius, informes sectorials, etc., que permetin tenir consciència de la realitat de la ciutat de Barcelona, i d'altres destinacions amb característiques similars.
- Ampliar la informació sobre el mercat laboral turístic que es recull des del Departament d'estudis de la gerència de política econòmica i desenvolupament local de l'Ajuntament de Barcelona.
- Incrementar el coneixement del mercat laboral turístic a través de la realització permanent i actualitzada d'estudis comparatius, informes sectorials, etc., que permetin tenir consciència de la realitat de la ciutat de Barcelona, i d'altres destinacions amb característiques similars.
- Impulsar el prestigi social de la formació en turisme posant en valor l'elevada qualitat de la formació impartida a Barcelona en aquest sector.

3. Control o inspecció

- Dotar a la Guàrdia Urbana, tot millorant la seva formació, de capacitat per a detectar i informar a Inspecció Laboral les eventuais irregularitats detectades en les activitats del sector turístic. (Destaca que PIMEC estava disconforme amb aquesta recomanació).
- Avançar cap a una major proporcionalitat en l'exercici de la potestat sancionadora per incompliment de la normativa laboral, en funció de la gravetat del fet i la dimensió de l'empresa per reforçar la finalitat coercitiva i correctora de les sancions.

- Reforçar la Inspecció laboral
- Fomentar i vetllar pel compliment dels convenis sectorials vigents.
- Instar als agents implicats a complir estrictament el conveni de pràctiques acadèmiques, vetllant especialment pel compliment dels horaris, el seguiment de la tutoria i la coordinació entre l'empresa i el centre acadèmic.

Taula rodona i debat

Rosa Bada, actuant de moderadora, presenta als membres que conformen la taula rodona i inicia un debat entre totes les persones assistents. A continuació es recullen de forma resumida i estructurada les principals idees i reflexions exposades al llarg del debat.

A. IDEES SORGIDES AL LLARG DEL DEBAT:

- La precarització del mercat laboral, que no només es troba en el sector turístic, sinó també en altres sectors i àmbits, afecta especialment a persona vulnerables.
- La precarietat en el sector turístic es fa més visible a la ciutat que la que hi pugui haver en altres sectors.
- És un error donar per fet que el mercat laboral turístic és precari. Ni és cert que tot el sector sigui així, ni la precarització s'ha d'acceptar com a estructural.
- El turisme és una activitat econòmica important de la ciutat i per tant, cal treballar per aconseguir unes condicions laborals dignes.
- Hi ha moltes petites empreses que no disposen d'organització sindical, ni de comitès d'empreses. Sovint no es té ni el coneixement que existeix una normativa laboral.
- El fet que s'utilitzin recursos públics per a la promoció turística, fa que sigui lògic plantejar-se que hi ha d'haver un retorn social al territori. A més, el sector turístic està intrínsecament lligat al territori en el que es desenvolupa activitat turística, i per tant, les garanties de retorn social han de ser encara més grans que en altres sectors.
- Existeix certa preocupació pel fet que grans empreses de capital estranger que s'instal·len a la ciutat puguin, a curt termini, portar els seus propis treballadors.
- És fonamental vetllar pel compliment estricte de la legalitat laboral (conveni laboral).
- Els sindicats han de tenir la responsabilitat de denunciar aquells incompliments, i les administracions, d'explicar totes les mesures que s'estiguin duent a terme per a fer control de les petites i mitjanes empreses que incompleixen la normativa. Cal augmentar aquest control, però amb la finalitat de construir un pacte social (o pacte de ciutat) que passi per no seguir amb l'estratègia d'ajust de costos laborals ja que suposa no quedar-nos amb un bon escenari social.
- La complicitat, entesa com a bona relació entre les persones, és un factor que pot contribuir a les millores de les condicions laborals de la ciutat.
- Cal reforçar el concepte de treball digne expressat en els Objectius de Desenvolupament Sostenible, d'apostar pel creixement econòmic i alhora pel treball digne.
- Es troba a faltar entre els requisits exigibles a les empreses que s'adhereixen al compromís per a la sostenibilitat turística l'existència d'un canal de denúncia i queixa confidencial.

B. REPTES EXPOSATS DE CARA A UN FUTUR PRÒXIM:

- Reconèixer de manera global, per part de tots els agents turístics, la rellevància del sector turístic en l'activitat econòmica de la ciutat.
- Augmentar la participació del sector empresarial en espais compartits de reflexió i debat.
- Millorar les condicions laborals, fent èmfasi en d'altres aspectes, a part del salarial, com ara les condicions de la contractació (estabilitat, permanència, conciliació, externalitzacions, ...), les càrregues laborals i la salut laboral.
- Establir un sistema d'incentius per a que les empreses vulguin adherir-se al compromís per a la sostenibilitat turística. La reputació pot ser un concepte que fomenti que les empreses tinguin interès en adherir-s'hi.
- Reconèixer i dignificar certes feines menys valorades per la societat i alinear-les amb la formació de les persones treballadores així com les categories i els salaris respectius.
- Reduir el biaix de gènere respecte a les condicions laborals (salari, condicions de contractació, horaris, etc.).
- Minimitzar el risc laboral de la gent que treballa a l'aire lliure, com ara personal de bar o restaurant que ha de creuar carrers per a servir als clients.
- Vigilar amb certes àrees d'activitats no sempre regulades que sorgeixen (guies turístics, transportistes, empreses distribuïdores etc.) ja que poden crear un mercat de treball molt inestable i per tant fàcilment precaritzat.
- Facilitar o donar més suport a aquelles persones novingudes que treballen al sector turístic i no disposen d'unes condicions de treball dignes.

C. DEMANDES QUE ES FAN A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES PER MILLORAR EL MERCAT LABORAL:

- Responsabilitzar-se de donar resposta als acords proposats des dels debats generats al Consell.
- Treballar per a que la ciutat de Barcelona no sigui excloent (o dels turistes o de la ciutadania), sinó que pugui ser una ciutat compartida.
- Vigilar la presència de grans empreses que puguin actuar en perjudici de la ciutadania, pel que fa a l'habitatge.
- Prendre consciència de la importància que té tenir una bona relació entre agents així com empatitzar amb tots ells.
- Poder tenir dades, informació i coneixement de tot el que passa al sector per a poder prendre decisions.
- Exigir el compliment de la normativa i la legalitat.
- Comprendre que l'èxit turístic no és garantia de bones condicions laborals i de bona vida.